

Галашко Павла Сергіївна
(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

Головне завдання діяльності органів державної влади полягає в ефективній реалізації функцій і задач державного управління у нових економічних і ринкових умовах [1]. Такі функції роками виконувалися людськими кадрами, але за умов збільшення інформації стає дедалі важче слідкувати за багатопотоковими завданнями з великою кількістю інформації, яка постійно збільшується в об'ємі. В такому разі інформатизація стає не забаганкою нового часу, а потребою задля ефективного виконання державних функцій і загалом для комфорту громадян.

Наразі в державному управлінні застосовуються сучасні інформаційні системи, технології.

Термін «інформаційна система» належить до класу програмних продуктів, що полегшують або «автоматизують» основні процеси діяльності (управлінської, виробничої, наукової тощо) [1]. Система націлена на всі види роботи з інформацією, а саме виконання контролю, аналізу, збереження, обробку, поширення. До основних процесів діяльності органів державного управління, що супроводжують та істотно впливають на оперативність і якість керування належать:

- аналіз, підготовка й ухвалення рішень;
- виконання рішень;
- облік і контроль прийнятих рішень.

Документ є основним об'єктом, що визначає діяльність органів державного управління та відображає і фіксує результати цієї діяльності. Організація роботи з документами – важлива частина процесів керування і прийняття управлінських рішень. Отож, інформаційні технології підтримки діяльності органів державного управління повинні надавати ефективні і гнучкі засоби роботи з цим об'єктом на всіх етапах його життєдіяльності. Інформаційні системи підтримки діяльності органів державного управління, які базуються на понятті документа, умовно поділяються на такі:

- обліку документів, електронного документообігу та автоматизації ділових процесів (workflow);
- моніторингу документів;
- системи аналізу документів[1].

Сьогодні в організації державного управління України широко застосовуються новітні інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують якісно новий рівень відкритої взаємодії держави та суспільства, надання повного комплексу державних послуг для всіх категорій громадян та суб'єктів господарювання.

Електронне урядування – це досить новий напрям інформаційно-управлінської діяльності в галузі державного управління, пов'язаний із появою якісно нових потреб в інформаційному забезпеченні ролі інформаційного чинника у процесах державного управління, підвищення управлінських рішень.

Міністерство цифрової трансформації України (Мінцифри) – центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності – взаємодії мережевих систем бази уніфікованих інтерфейсів або протоколів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової

грамотності громадян [5]. До його основних функцій належить: підтримка державної політики у сфері цифровізації та інноваційної політики; формування інформаційної культури; контроль; допомога розвитку ІТ-сфери; забезпечення громадян якісними онлайн послугами.

З 01 вересня 2021 р. державні органи не матимуть права вимагати паперові документи для надання послуг, якщо ця інформація вже є в державному реєстрі [2]. Водночас паперові документи громадяни зможуть надавати в звичайному вигляді. Питання стосується того, що державні службовці не будуть знову і знову вимагати інформацію з документів, якщо вона вже є в реєстрі. Це пришвидшить становлення електронного документообігу на місцях та дещо спростить життя суспільства в питаннях «паперової тяганини». Наприклад, щоб змінити місце реєстрації, потрібно буде лише заповнити коротку заяву на порталі або в застосунку Дія [2]. Тут головною перевагою є швидкість та дистанційність процесу.

Варто зазначити, що Мінцифрою створений єдиний портал державних послуг Дія. Мобільний застосунок Дія із цифровими документами доступний для кожного. До 2024 р. Мінцифра планує забезпечити технічні можливості для того, щоб 100 % державних послуг були доступні на порталі та в мобільному застосунку Дія.

Цифровізація держави дасть змогу збільшити прозорість у наданні послуг, позбутися бюрократизму. Але це рішення також стосується питань інформаційної нерівності, тому передусім держава прагне до збільшення інтернет-покриття, щоб послуги були доступні кожному громадянину та будь-де.

У 2019 р. Мінцифри надіслала до Євросоюзу запит про укладення двосторонньої угоди про взаємне визнання електронних довірчих послуг. Взаємне визнання електронних довірчих послуг між Україною та ЄС розширить можливості громадян та бізнесу [2]. Такі кроки значно полегшують операції для партнерства підприємцям з європейськими партнерами. Наприклад, укладення контрактів в режимі реального часу.

Процес діджиталізації, який розпочався в Україні ще до 2020 р., почав стрімко впроваджуватися під час коронакризи. Пандемія COVID-19 прискорила трансформацію сфери надання послуг громадянам та державних бізнес-процесів, це нині створює «нову реальність».

Отже, сьогодні відбувається модернізація державного управління, що базується на впровадженні новітніх інформаційно-комунікативних технологій, розвитку систем електронного урядування.

Державне управління у XXI ст. побудоване на автоматизації та цифровізації процесів документообігу та документогенезу. Україна лише почала свій шлях, але вже має безліч перспектив. Головними кроками стали активні участі в конвенціях та закони, що регулюють взаємодію з інформацією; впровадження одними з перших у світі електронного паспорта в смартфоні, який має такі ж повноваження, як і паспорт-книжка. В недалекому майбутньому за застосунком Дія на громадян чекають подальші розширення взаємодії з документами та послугами.

Список використаних джерел

1. Задорожна Н. Т. Аналіз стану та тенденції розвитку інформаційних технологій підтримки діяльності органів державного управління. Вісник Державної служби України URL: https://lib.iitta.gov.ua/4880/1/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BBi%D0%B7_%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%83_%D1%82%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%86ii.pdf (дата звернення: 24.03.2021).

2. Інформаційні технології в державному управлінні / Є. В. Глушук, Л. Г. Дем'яненко, М. Б. Кушнарєва, В. М. Удовик. 2021. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/informaciyni_tehnologii/2021/1.pdf (дата звернення: 24.03.2021).

3. Марутян Р. Р. Інформаційні технології інтелектуального управління у публічно-управлінській практиці: зарубіжний та вітчизняний досвід. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/7758/1/ilovepdf_com-146-153.pdf (дата звернення: 24.03.2021).

4. Линьов К. О. Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби. URL: <http://www.centre-kiev.kiev.ua/bib/files/nmm/IZ16.pdf>. с. 18 (дата звернення: 24.03.2021).

5. Міністерство цифрової трансформації України. *Вікіпедія. Вільна енциклопедія*. URL: <https://cutt.ly/fbmnFS7> (дата звернення: 24.03.2021).

Малахова Валерія Сергіївна

(наук. керівник – канд. наук з соц. ком. Вдовіна О. О.)

**Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава**

ОПТИМІЗАЦІЯ КАДРОВОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні, в умовах глобальної діджиталізації та постійно зростаючих інформаційних потоків, все більше приватних підприємств замислюються над оптимізацією своєї діяльності в частині поліпшення та прискорення внутрішнього документообігу, включно з кадровим. Багато з них йдуть шляхом впровадження різних інформаційних систем – як найефективнішого способу оптимізації керування персоналом [1].

Керування персоналом – складний інформаційний процес, який охоплює отримання, аналіз, обробку, зберігання, використання, накопичення інформації [2]. Спеціалізовані сучасні комплексні системи спроможні охопити широкий спектр діяльності служби персоналу, зокрема: організаційний менеджмент; кадровий облік; кадровий документообіг; табельний облік; розрахунок заробітної плати; регламентована звітність; компенсаційний пакет; планування людських ресурсів; планування фонду оплати праці; управління компетенціями; оцінка персоналу; управління мотивацією; управління навчанням; електронне навчання; підбір персоналу; управління кадровим резервом; HR-портал. Перехід кадрового документообігу в електронний формат помітно відрізняється від впровадження звичайних інформаційних систем електронного документообігу (СЕД), що не стосуються кадрового діловодства. Варто зазначити, що спеціалізовані кадрові СЕД підпадають під дію Закону України «Про захист персональних даних» (від 01.06.2010 р.), який регулює правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина та поширюється на діяльність з обробки персональних даних, яка здійснюється повністю або частково із застосуванням автоматизованих засобів [3]. Автоматизація кадрового діловодства є складним процесом охоплює такі етапи, як: визначення основної мети і завдань автоматизації, впровадження